

Routes bvd-bestrijding krijgen kritiek uit praktijk

Het draagvlak voor de aanpak van bvd is groot. Toch worden de verplichte routes op sommige bedrijven ervaren als een onnodig strak keurslijf. 'De vrijwillige programma's waren gericht op bescherming van het individuele bedrijf. Nu staat het belang van de sector centraal', reageert Jos Verstraten, namens de stuurgroep die de bestrijding begeleidt, op de kritiek.

TEKST WICHERT KOOPMAN

Sinds 1 april moeten alle Nederlandse melkveehouders verplicht deelnemen aan de bestrijding van de virusziekte bvd. De praktische uitvoering is in handen van de Gezondheidsdienst voor Dieren (GD), die vier verschillende routes naar een bvd-vrij bedrijf aanbiedt. Het gros van de veehouders kan met deze routes goed uit de voeten, maar er zijn bedrijven die knelpunten ervaren. De vier routes sluiten volgens hen niet altijd goed aan op specifieke situaties in de praktijk.

Geen jongvee, wel oorbiopten

Met name veehouders zonder jongvee moeten, in vergelijking met collega's, soms

extra maatregelen nemen. 'Veehouders die hun koeien vaccineren en geen jongvee aanhouden, moeten voor het bewaken van de status gebruikmaken van oorbiopten. Omdat ze vaccineren, is tankmelkonderzoek niet altijd betrouwbaar', schetst Mark van der Heijden, dierenarts en voorzitter van de vakgroep Gezondheidszorg herkauwers van de KNMvD. 'Daarbij hebben deze bedrijven geen jongvee waarop een dragercheck kan worden uitgevoerd. Dit betekent dat van alle kalveren een oorbiopt moet worden genomen. Deze veehouders krijgen te maken met een extra kostenpost die in hun ogen onnodig is.'

'Het risico schuilt in het binnenslepen van een nieuwe infectie', reageert Linda van Duijn, dierenarts en bvd-specialist bij GD. Ook zij krijgt regelmatig veehouders met vragen aan de telefoon. 'De laatste jaren krijgt circa vier procent van de bvd-vrije bedrijven te maken met een herbesmetting. Testen van kalveren is nodig om de status te monitoren, anders zou je deze nieuwe infecties kunnen missen. Een bedrijf dat op papier vrij is, zou zo ongemerkt weer andere bedrijven kunnen besmetten', legt ze uit. 'Ook de veehouder zelf heeft trouwens baat bij het snel aan het licht komen van

een besmetting. Hoe eerder je een infectie oppikt, hoe meer je nog kunt doen om de schade te beperken.'

Alles testen uit voorzorg

'Voor alle routes geldt de verplichting om verwerpers en doodgeboren kalveren te testen op bvd-virus. Ook dit roept regelmatig vragen op', stipt Van der Heijden een ander signaal uit de praktijk aan. 'Deze vormen toch geen risico voor verspreiding?', zo verwoordt hij de kritiek die hij van veehouders krijgt.

'Ook een doodgeboren kalf kan al virus verspreiden', reageert Van Duijn. 'Vaak blijven de gevolgen hiervan in eerste instantie beperkt. Maar als er uit zo'n eerste besmetting een drager wordt geboren die op het bedrijf blijft lopen, kan het daarna snel uit de hand lopen', weet ze uit ervaring. 'Het is dus zowel voor de veehouder zelf als voor de hele sector belangrijk dat iedere besmetting zo snel mogelijk wordt opgespoord en aangepakt.'

Routes goed doordacht

'Over de routes om vrij te worden van bvd is goed nagedacht', reageert Jos Verstraten, bestuurslid van LTO Melkveehouderij en

woordvoerder van de stuurgroep die de nationale aanpak begeleidt, op de kritiek. 'Hierbij hebben we ondersteuning gekregen van veterinaire adviseurs en we hebben ook gekeken naar ervaringen in andere landen. Daarnaast hebben we een klankbordgroep met daarin onder andere dierenartsen mee laten denken', pareert hij de suggestie dat onvoldoende is geluisterd naar dierenartsen uit de praktijk.

Verstraten legt uit dat in de stuurgroep een afweging is gemaakt tussen kosten en effectiviteit van de bestrijding en het belang van de individuele veehouder. 'Zo hebben we niet gekozen voor een verplichting om bvd-dragers direct te euthanaseren', geeft hij als voorbeeld. 'Monitoren van de status van bedrijven wordt lastiger. Maar voor een individuele veehouder kan vaccineren een goede methode zijn om zijn dieren te beschermen', aldus de woordvoerder.

'Het uitgangspunt voor de bestrijding is dat veehouders één van de vier routes volledig uitvoeren', legt Linda van Duijn uit. 'Modelstudies hebben aangetoond dat hiermee de besmettingsdruk effectief wordt verlaagd. Afwijken van de routes maakt de bestrijding minder doelmatig', antwoordt ze op de kritiek dat de routes veehouders in een stak keurslijf dwingen. 'Extra maatregelen nemen kan overigens nog steeds', vult ze aan. 'Veehouders die voor de tankmelkroute kiezen, kunnen bijvoorbeeld bij alle aangehouden vaarskalveren bloedonderzoek op bvd-virus laten doen. Dit is een prima methode om extra zekerheid in te bouwen.'

Tot nu toe geen verrassingen

Vragen uit de praktijk komen ook binnen bij ZuivelNL, de ketenorganisatie waar de NZO de verantwoordelijkheid voor de bestrijding heeft neergelegd. 'We inventariseren de knelpunten in de uitvoering van de routes en gaan daar op korte termijn serieus naar kijken', belooft ZuivelNL-directeur Folkert Beekman

'De kritische geluiden die we nu horen, kwamen ook al naar voren tijdens de informatieavonden voor dierenartsen die we afgelopen winter hebben georganiseerd', reageert Verstraten namens de stuurgroep. 'Het kost soms overredingskracht om uit te leggen dat bij de bestrijding van bvd het belang van de sector nu wordt gesteld boven het belang van de individuele veehouder. Ik snap dat dit voor sommige veehouders vervelend kan zijn. Tot nu toe zijn echter nog geen knelpunten naar voren gekomen die we niet hadden voorzien.' |

Vaccineren is geen onderdeel van de bestrijdingsroutes, maar is wel toegestaan

